

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobci:

- a) **Y. Y.**, rozená **K.**, dat. narození: **X**,
st. příslušnost Ukrajina,
pobytem **X**,
- b) **F. Y.**, dat. narození **X**,
st. příslušnost Ukrajina,
pobytem **X**,
- c) nezl. **A. Y.**, dat. narození **X**,
st. příslušnost Ukrajina,
pobytem **X**,
- d) nezl. **M. Y. F.**, dat. narození **X**,
st. příslušnost Ukrajina,
pobytem **X**,

za účasti:

O. K., dat. narození **X**,
st. příslušnost Ukrajina,
pobytem **X**

zastoupení: advokátem JUDr. Václavem Veselým, ev. č. ČAK: 07340,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

se sídlem K Vršku 80, 254 01 Jílové u Prahy,

proti žalovanému:

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2025, č. j. MV-55183-11/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 10.02. 2025 číslo jednací OAM-8042-10/DO-2025 (Y. Y.), ze dne 11.02. 2025 číslo jednací OAM-8061-10/DO-2025 (F. Y.), ze dne 11.02. 2025 číslo jednací OAM-8083-10/DO-2025 (Y. A.), ze dne 11.02. 2025 číslo jednací OAM-8076-9/DO-2025 (F. M.), jímž Ministerstvo vnitra označilo žádost žalobců o přesídlení dočasné ochrany z Nizozemí do České republiky jako nepřijatelnou, a rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 09.05. 2025 číslo jednací MV-55183-11/SO-2025, kterým nebylo v rámci nového posouzení důvodů žádosti žalobců vyhověno, se zrušuje a věc se vrací žalované Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců je povinna zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 51.801, -Kč, přičemž tato náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobců JUDr. Václava Veselého, advokáta.

Odůvodnění:

**I.
Základ sporu**

1. Rozhodnutími Ministerstva vnitra ze dne 10. 2. 2025 a 11. 2. 2025 nebylo žalobcům uděleno oprávnění k pobytu na území České republiky za účelem dočasné ochrany podle § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Ministerstvo shledalo, že jsou naplněny důvody bránící poskytnutí dočasné ochrany, mimo jiné též s ohledem na zjištění týkající se sekundárního pohybu žadatelů.
2. Spolu se žalobci podala žalobu rovněž osoba zúčastněná na řízení O. K., datum narození X - původně označena jako žalobce a).
3. Žalobci následně podali žádosti o nové posouzení důvodů neudělení oprávnění k pobytu, o nichž rozhodovala Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „Komise“). Komise ve spojeném řízení rozhodnutím ze dne 9. 6. 2025 rozhodnutí ministerstva potvrdila a shledala, že důvody pro neudělení oprávnění k pobytu nadále trvají.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

4. Proti postupu správních orgánů podali žalobci a) až d) a osoba zúčastněná na řízení u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Městský soud rozsudkem ze dne 13. 8. 2025, čj. 8 A 64/2025-35, žalobě vyhověl. Výrokem I. určil, že zásah ministerstva spočívající ve vrácení žádosti žalobců b) až e) jako nepřijatelných, jakož i následný přípis Komise, byly nezákonné. Výrokem II. ministerstvu zakázal pokračovat v porušování práv žalobců a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádostí.
5. V odůvodnění městský soud uvedl, že ačkoliv žalobci označili jako žalovaného „Ministerstvo vnitra ČR – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců“, je třeba považovat za žalovaného ministerstvo, jelikož ministerstvo a Komise tvoří „jeden funkční celek“. Městský soud vycházel z § 170a a § 180e zákona o pobytu cizinců a dospěl k závěru, že Komise nemá být v řízení posuzována jako samostatný správní orgán odlišný od ministerstva. Z tohoto důvodu žalobce k úpravě označení žalovaného nevyzýval.
6. Proti rozsudku městského soudu podaly ministerstvo i Komise kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 10. 2025, čj. 22 Azs 190/2025-50 (dále též jako „zrušující rozsudek“), vyhověl kasačním stížnostem a rozsudek městského soudu zrušil. Nejvyšší správní soud konstatoval, že žalobci brojili proti rozhodnutí Komise ze dne 9. 6. 2025, tedy proti správnímu rozhodnutí vydanému v posledním stupni. Městský soud je proto měl vyzvat ke změně žalobního typu podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 68 písm. a) a § 69 s. ř. s. Tím, že tak neučinil, zatížil řízení vadou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
7. Nejvyšší správní soud odkázal na svou ustálenou judikaturu (např. rozsudky čj. 3 Azs 91/2024-32 ze dne 16. 1. 2025 a čj. 5 As 134/2024-25 ze dne 10. 1. 2025), podle níž je soud povinen vyzvat k odpovídající změně žalobního typu, pokud je zřejmé, že žalobci brojí proti rozhodnutí. Zároveň zdůraznil, že správním orgánem příslušným v žalobě proti rozhodnutí je dle § 69 s. ř. s. orgán, který rozhodl v posledním stupni, tedy v projednávané věci Komise.
8. V rámci metodického vedení Nejvyšší správní soud dále upozornil na význam § 170a odst. 1 věty třetí zákona o pobytu cizinců, podle níž se Komise považuje za nadřízený správní orgán ministerstva a je nadána samostatným „svazkem kompetencí“, což vyplývá i z judikatury (např. rozsudek NSS čj. 4 Azs 38/2017-28 ze dne 6. 4. 2017). Nejvyšší správní soud tím korigoval nesprávný právní názor městského soudu, že Komise a ministerstvo tvoří jeden nerozlišitelný orgán.
9. Nejvyšší správní soud rovněž korigoval skutkové závěry městského soudu, zejména jeho tvrzení, že správní orgány žádosti žalobců b) až e) pouze „vrátily jako nepřijatelné“. NSS zdůraznil, že správní orgány některé aspekty [péče o žalobkyni a), vzdělávání žalobce d)] posuzovaly věcně, ač žádostem nevyhověly. Současně připomněl, že správní řízení se vedla pouze o žádostech žalobců b) až e), nikoliv žalobkyně a).

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

10. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2025, čj. 8 A 64/2025-56, byli žalobci poučeni o nutnosti změny žalobního typu. Na základě tohoto poučení žalobci změnili svou žalobu na žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 s. ř. s.) a brojí proti:
rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 09. 05. 2025, čj. MV-55183-11/SO-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí Komise“), jímž nebylo vyhověno žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dočasné ochrany;

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

předcházejícím „Informacím o důvodech neudělení dočasné ochrany“ Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), a to:

ze dne 10. 02. 2025, čj. OAM-8042-10/DO-2025 (Y. Y.),

ze dne 11. 02. 2025, čj. OAM-8061-10/DO-2025 (Y. F.),

ze dne 11. 02. 2025, čj. OAM-8083-10/DO-2025 (A. Y.),

ze dne 11. 02. 2025, čj. OAM-8076-9/DO-2025 (M. Y. F.).

11. „Informace o neudělení DO“ byly doručeny obecnému zmocněnci žalobců Ing. Davidu Zejdovi, Ph.D., MBA dne 07. 03. 2025. Následně podali žalobci b) až e) dne 15. 03. 2025 žádost o nové posouzení důvodů neudělení dočasné ochrany podle § 180e zákona o pobytu cizinců, v níž akcentovali sloučení rodiny s paní O. K. - matka žalobkyně a), která požívá dočasné ochrany v České republice, zatímco žalobcům b) až e) byla dočasná ochrana dříve udělena Nizozemskem.
12. Žalobci tvrdí, že napadené rozhodnutí Komise i předcházející úkony správního orgánu jsou nezákonné, neboť:
 - mylně staví nepřijatelnost žádosti výlučně na tom, že dočasná ochrana byla již dříve poskytnuta jiným členským státem EU (§ 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb.),
 - opomíjejí sloučení rodiny (§ 51 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců) a důvody hodné zvláštního zřetele (§ 52 téhož zákona), a to zejména nejlepší zájem nezletilých dětí a zdravotní stav matky O. K.,
 - zatěžují řízení procesními vadami (nevedení plnohodnotného správního řízení, neseznámení s podklady, nevyzvání k doplnění tvrzení a důkazů, absence odborného podkladu pro medicínské závěry, vadné vymezení okruhu účastníků – opomenutí matky jako dotčené osoby).
13. Žalobci odkazují na „dubnovou“ judikaturu Nejvyššího správního soudu (1 Azs 174/2024-42; 1 Azs 336/2024-42; 6 Azs 221/2024-56; 2 Azs 172/2024-31), na rozsudek SDEU C-753/23, Krasiliva, a operují také Sdělením Evropské komise 2022/C 126 I/01 a Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382. Argumentaci správního orgánu opřenou o Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025 považují za neaplikovatelnou *ratione temporis* a připomínají nezávaznost recitálu.
14. Původní žalobkyně a) O. K. byla vyrozuměním ze strany městského soudu ze dne 2.3. 2026 poučena o právu uplatnit svá práva v postavení osoby zúčastněné na řízení podle § 34 odst. 3 s.ř.s., neboť ona sama nebyla účastnicí řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí, a tedy nebyla ve věci aktivně legitimována. Po poučení ze strany soudu vzala žalobu zpět, což vzal předseda senátu na vědomí usnesením ze dne 27.3.2026, č. j. 8A 64/2025-86.
15. Žalobní body (námítky)

I. Nesprávné právní posouzení nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb.
16. Žalobci namítají, že skutečnost, že jim byla dočasná ochrana dříve udělena v jiném členském státě (Nizozemí), sama o sobě neodůvodňuje nepřijatelnost žádosti v České republice. Podle jejich názoru je takový výklad v rozporu se směrnicí 2001/55/ES, s Prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a s judikaturou (zejm. C-753/23, Krasiliva).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

17. Odkaz správních orgánů na „aktualizační“ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 (recitály body 4 až 6) považují žalobci za irrelevantní s tím, že rozhodnutí nebylo účinné ke dni podání žádosti (03. 02. 2025) ani ke dni vydání „Informací o neudělení DO“ (10.–11. 02. 2025), recitály nejsou normativně závazné, mají toliko interpretační charakter a nemohou retroaktivně měnit právní režim.
18. Ani cíle unijní úpravy (zabránění vícenásobné registraci a současnému požití práv v více státech) dle žalobců nevylučují správní postup vedoucí k přesídlení dočasné ochrany, pokud správní orgány řádně ověří stav ochrany v původním státě a zajistí, že nebude docházet k souběhu.

II. Sloučení rodiny a důvody hodné zvláštního zřetele (§ 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb.)

19. Žalobci tvrdí, že splnili podmínky pro udělení dočasné ochrany za účelem sloučení rodiny s osobou zúčastněnou nařízení, tedy původní žalobkyní a) O. K. – matkou žalobkyně Y. Y. – a dále že v jejich věci existují důvody hodné zvláštního zřetele.
20. Žalobci odkazují na:
 - čl. 15 směrnice 2001/55/ES (definice okruhu rodinných příslušníků zahrnující i jiné blízké příbuzné, kteří žili jako rodina a byli závislí; prioritou zájmu dítěte v odst. 4),
 - bod 11 odůvodnění Prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 (celistvost rodiny, zamezení rozdílného postavení členů těžké rodiny),
 - Sdělení Evropské komise 2022/C 126 I/01 (operační pokyny – důraz na celistvost rodiny, široké humanitární uvážení),
 - čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv EU.
21. Žalobci namítají, že správní orgány dle nich nepřiměřeně zúžily výklad § 51 a § 52, když za nedostatečné považovaly jak existenci společného rodinného soužití před 24. 02. 2022, tak i další tvrzené humanitární okolnosti.

III. Nejlepší zájem dítěte a opomenutí jeho zjištění

22. Žalobci namítají, že správní orgány nezjistily názor nezletilého A., ačkoliv čl. 15 odst. 4 směrnice 2001/55/ES a čl. 23 směrnice 2013/33/EU (převazující hledisko nejlepšího zájmu dítěte) ukládají členským státům zohlednit především zájmy dítěte, včetně možnosti sloučení rodiny, blaha a sociálního rozvoje, a přihlédnout k názorům dítěte přiměřeně jeho věku a rozumové vyspělosti.
23. Podle žalobců správní orgány opominuly specifické potřeby dítěte (jazyková bariéra, vzdělávání, sociální integrace v diaspoře), a redukovaly tuto námitku na nepřesvědčivé konstatování, že „nejde o důvod hodný zvláštního zřetele“.

IV. Procesní pochybení v řízení před správními orgány

24. Žalobci namítají, že bez ohledu na formální označení úkonu („Informace o neudělení DO“) mělo být vedeno správní řízení dle správního řádu, s ohledem na intenzitu zásahu do základních práv (právo na rodinný život, zájmy dítěte), a mělo být vydáno rozhodnutí přezkoumatelné ve správním soudnictví.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

25. Správní orgány žalobce neseznámily s podklady a nevyzvaly k doplnění tvrzení/důkazů (zdravotní stav, zajištění péče, školní docházka, sociální vazby), ačkoliv měly pochybnosti o úplnosti skutkových zjištění.
26. Žalobci poukazují na čl. 29 směrnice 2001/55/ES a judikaturu SDEU C-753/23, *Krasiliva*, dle níž musí být zajištěn plnohodnotný a efektivní opravný prostředek včetně soudního přezkumu i v případě nevyhovění žádosti o dočasnou ochranu.
27. Podle žalobců nelze řízení vyplývající ze směrnice 2001/55/ES a Prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 paušálně vyloučit z působnosti správního řádu (§168 zákona o pobytu cizinců); dovolávají se i důvodové zprávy k zákonu o pobytu cizinců, podle níž zásahy větší intenzity vyžadují režim správního řádu.
28. Žalobci dále uvádějí, že správní orgány nedostatečně ověřily trvání dočasné ochrany v Nizozemí a spokojily se s údaji z informační platformy členských států (Temporary Protection Platform), což nepostačuje pro závěr o nepřijatelnosti či nevyhovění žádosti bez dalšího šetření a bez zajištění, aby nedošlo k souběžnému požití práv.
29. Žalovaná Komise ve svém vyjádření předně odkázala na své předchozí vyjádření k původní žalobě ze dne 7. 7. 2025, jakož i na odůvodnění nyní žalobou napadeného rozhodnutí. K jednotlivým žalobním bodům dále doplnila následující argumentaci.
30. Žalovaná zdůraznila, že řízení o žádostech o udělení dočasné ochrany bylo vedeno pouze ohledně žalobců b), c), d) a e). Žalobkyně a) naproti tomu již dočasnou ochranu v České republice měla a její pobytové oprávnění bylo opakovaně prodlužováno. Podle § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. a § 168 odst. 6 zákona o pobytu cizinců je účastníkem řízení pouze žadatel, nikoli jiné osoby dotčené důsledky rozhodnutí. Z tohoto důvodu žalobkyně a) nebyla a nemohla být účastnicí řízení o žádostech žalobců b) až e).
31. Žalovaná uvádí, že žalobci se domáhají práva držitelů dočasné ochrany udělené jedním členským státem na přiznání dočasné ochrany v jiném členském státě podle vlastní úvahy. Podle žalované však takové „právo sekundárního pohybu“ není výslovně zakotveno v právu Evropské unie ani v zákoně č. 65/2022 Sb.
32. Žalovaná připustila, že judikatura Nejvyššího správního soudu vydaná po vydání napadeného rozhodnutí Komise (zejména rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2025, čj. 1 Azs 111/2025-34) dovodila určité možnosti přesídlení držitelů dočasné ochrany mezi členskými státy. Podle žalované však tato judikatura není opřena o text směrnice, ale vznikla interpretací českých soudů. Proto žalovaná – s ohledem na závaznost rozhodnutí Nejvyššího správního soudu – nyní postupuje podle jeho právního názoru, avšak zdůrazňuje, že jde o konstrukci vybudovanou výlučně soudní judikaturou, nikoli o závěr přímo vyplývající z unijního práva.
33. Soudní dvůr EU se k otázce sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany dosud nevyjádřil, a tedy neexistuje autoritativní unijní výklad.
34. Čl. 11 směrnice 2001/55/ES, často žalobci zmiňovaný, neupravuje právo držitelů dočasné ochrany, nýbrž povinnost členského státu přijmout osobu, která se zdržuje na jeho území bez povolení, přičemž daný mechanismus byl v roce 2022 deaktivován rozhodnutím členských států.

35. Z historického vývoje legislativy (odkazem na dostupné podklady k projednávání návrhu směrnice COM/2000/0303 final) žalovaná dovozuje, že bezpodmínečné právo přesídlení držitelů dočasné ochrany nebylo unijním zákonodárcem zamýšleno.
36. Podle žalované je institut přesídlení mezi členskými státy v unijní úpravě řešen v čl. 26 směrnice 2001/55/ES, jenž vyjadřuje princip solidarity a nastavuje mechanismus přesídlení založený na rozhodnutí původního a přijímajícího členského státu; nikoli na subjektivním právu držitele dočasné ochrany. Ani prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 tento mechanismus dle žalované nepozměnilo.
37. K námitkám týkajícím se § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb. žalovaná odkázala na své předchozí vyjádření, v němž se – dle svého názoru podrobně – zabývala otázkou, zda žalobci splnili podmínky pro udělení dočasné ochrany za účelem sloučení rodiny či zda jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele.
38. Žalovaná setrvala na svém právním názoru, podle kterého samotná skutečnost, že členové rodiny dříve žili ve společné domácnosti, nepostačuje pro úspěšné uplatnění institutu sloučení rodiny, v posuzovaném případě nebyly naplněny důvody hodné zvláštního zřetele, přičemž zdravotní stav rodinné příslušnice (paní O. K.) nedosahuje intenzity, která by takový důvod založila,
39. Tvrzené zájmy nezletilých dětí nejsou samy o sobě způsobilé založit zákonný důvod pro udělení dočasné ochrany.
40. Žalovaná uzavřela, že se žalobci domáhají přiznání práv, která český právní řád ani relevantní unijní úprava v této podobě nezakotvují, a proto navrhla zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

41. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. Soud rovněž nedospěl k závěru, že zákon, který má být v posuzované věci aplikován, je v rozporu s ústavním pořádkem. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili.
42. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá následující skutkový stav: žadatelé Y. Y. (nar. X), Y. F. (nar. X), nezletilý A. Y. (nar. X) a nezletilá M. Y. F. (nar. X), mající všichni státní příslušnost Ukrajina, podali osobně u Ministerstva vnitra dne 3. 2. 2025 na úředním tiskopisu žádost o udělení dočasné ochrany.
43. Ministerstvo vnitra vedlo čtyři spisy pod č. j.: OAM-8042-10/DO-2025, OAM-8083-10/DO-2025, OAM-8076-9/DO-2025 a OAM-8061-10/DO-2025.
44. Dne 10. 2. 2025 (resp. 10.–11. 2. 2025) ministerstvo uzavřelo, že jsou dány důvody pro neudělení dočasné ochrany dle § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. ve spojení s § 56 odst. 1

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- písm. l) zákona č. 326/1999 Sb.; současně konstatovalo nepřijatelnost žádostí dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. (dříve udělená dočasná ochrana v jiném členském státě).
45. „Informace o důvodech neudělení dočasné ochrany“ byly 7. 3. 2025 osobně převzaty zmocněncem žadatelů.
46. Dne 16. 3. 2025 byla ministerstvu doručena žádost o nové posouzení důvodů neudělení dočasné ochrany (§ 180e), Komisi byla postoupena dne 31. 3. 2025.
47. Dne 7. 4. 2025 žadatelé žádost doplnili, zejména odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42 (bod 78 – metodika posuzování žádostí držitelů DO v jiném členském státě).
48. Komise usnesením ze dne 28. 5. 2025, čj. MV-55183-6/SO-2025, řízení o žádosti žadatelů spojila do společného řízení (§ 177 odst. 2 ve spojení s § 154 a § 140 odst. 1 správního řádu). Konstatovala, že účastníkem řízení je dle § 168 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb. pouze žadatel; O. K. proto účastníci řízení nebyla (požívá dočasně ochrany v ČR samostatně).
49. Pokud jde o skutkové okolnosti deklarované žadateli tito uvedli, že před 24. 2. 2022 žili Y. Y., A. Y. a Y. F. ve společné domácnosti na Ukrajině s O. K. (nar. X, X) – matkou žadatelky.
50. Y. Y., A. Y. a Y. F. získali dočasnou ochranu v Nizozemsku, kde se dne X narodila dcera M. (ta disponuje pobytovým oprávněním za účelem sloučení). Registrace DO v Nizozemsku proběhla 10. 5. 2022; dle Temporary Protection Platform dočasná ochrana v době podání žádosti trvala.
51. O. K. požívá dočasně ochrany v České republice (pobývá v Pardubicích se zletilým synem). Ke svému zdravotnímu stavu doložila výpis ze zdravotní dokumentace (praktický lékař, záznam k 4. 2. 2025: hypertenze, chronické bolesti páteře, pupeční kýla; sledování od 08/2022 po emigraci) a čestné prohlášení o diabetu 2. typu, potřebě přísného režimu, pravidelného dohledu a léčby; tvrzení, že péči si nezajistí sama ani prostřednictvím syna.
52. Žadatelé předložili nájemní smlouvu k bytu na adrese X a dále argumentovali zájmy nezletilého A. (vzdělávání): Potvrzení o docházce do školy v Nizozemsku a zpráva o výsledcích za 2023/2024. Uvedli, že kvůli jazykové bariéře nemůže absolvovat standardní základní školu a je omezen na intenzivní kurzy nizozemštiny, což je spojeno s nutností dojíždění a náklady 300 EUR měsíčně.
53. Žalobci argumentoval lepší integrační infrastrukturou v ČR (speciální kurzy, blízkost češtiny, silnější ukrajinská komunita) a deklarovali záměr čerpat práva plynoucí z DO pouze v ČR.
54. Komise převzala závěr MV o nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., přičemž potvrdila, že žadatelé disponují dočasnou ochranou v Nizozemsku; tuto skutečnost ověřila v unijní databázi Temporary Protection Platform.
55. Ke sloučení rodiny (§ 51 zákona č. 221/2003 Sb.) Komise uzavřela, že žádný z žadatelů neodpovídá taxativně vymezenému okruhu v § 51 odst. 2 (manžel, svobodné dítě mladší 18 let, rodič nezletilého dítěte) ve vztahu k O. K.
56. K § 52 zákona č. 221/2003 Sb. (osoba blízká, společné soužití, zvláštní zřetel) Y. Y. MV nerozporovalo, že jde o osobu blízkou a že společné soužití v rozhodné době existovalo; sporné je splnění důvodů hodných zvláštního zřetele.

57. U ostatních žadatelů (Y. F., A. Y., M.) MV tyto podmínky za prokázané nepovažovalo; Komise nicméně připustila, že v případě vyhovění žádosti Y. Y. by ostatní členové rodiny mohli nabýt DO derivativně z rodinných vazeb.
58. Pokud jde o zdravotní stav O. K., z doložených listin podle Komise neplyne, že by došlo k nedávnému zhoršení zdravotního stavu nebo že by byla nezbytná péče, či dopomoc třetí osoby ve vymezeném rozsahu; není specifikován rozsah omezení a potřebné péče; Komise poukazuje i na místo zvoleného pobytu žadatelů (XA) odlišné od pobytu matky (XB) při tvrzené potřebě každodenní péče.
59. K namítanému vzdělávání nezletilého A., pak konstatovala, že z předložených potvrzení nevyplývá odepření přístupu ke vzdělání; evidována je docházka do jazykových kurzů 5 dní v týdnu. Náklady 300 EUR měsíčně na dopravu nebyly doloženy. Komise považuje rozdíly v systémech a nedostatečný pokrok v jazyce za nerelevantní pro vznik důvodu hodného zvláštního zřetele; konstatuje, že právo na vzdělání je zajištěno dle čl. 14 směrnice 2001/55/ES v Nizozemsku.
60. Komise odkaz na čl. 23 směrnice 2013/33/EU označila za nerelevantní, neboť žadatelé v ČR nepožádali o mezinárodní ochranu, nýbrž o dočasnou ochranu; děti žijí se svými rodiči a požívají práv v Nizozemsku.
61. Komise tedy nevyhověla žádosti o nové posouzení důvodů, setrvala na závěru neudělení dočasné ochrany podle § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb.; současně přisvědčila původnímu závěru o nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. z důvodu existence dočasné ochrany v Nizozemsku a nenaplnění podmínek § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb.
62. Podle § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza.*
63. Podle § 180e odst. 7 zákona o pobytu cizinců *ministerstvo posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza na hraničním přechodu s důvody stanovenými přímo použitelným předpisem Evropské unie^{6a)}, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5, soulad důvodů odepření vstupu na území s důvody stanovenými v § 9 odst. 1 nebo 2 s výjimkou případů, kdy takové posouzení přísluší Ředitelství služby cizinecké policie. Komise zřízená podle § 170a posuzuje soulad důvodů neudělení dlouhodobého víza s důvody uvedenými v § 56.*
64. Podle § 4 odst. 1 lex Ukrajina *na řízení o udělení dočasné ochrany se obdobně použijí ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky o udělování víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky.*
65. Podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie.*
66. Podle § 51 odst. 1 a 2 zákona č. 221/2003 Sb., *(1) Rodinnému příslušníku cizince požívajícího dočasně ochrany podle tohoto zákona se udělí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na základě jím podané žádosti.*
(2) Rodinným příslušníkem cizince požívajícího dočasně ochrany se pro účely sloučení rodiny a poskytování finančního příspěvku rozumí

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

a) manžel nebo partner za předpokladu trvání manželství nebo partnerství v době, kdy nastaly skutečnosti odůvodňující poskytnutí dočasné ochrany,

b) svobodné dítě mladší 18 let,

c) rodič cizince požívajícího dočasné ochrany mladšího 18 let,

d) druh či družka za předpokladu, že spolu trvale žili v době, kdy nastaly skutečnosti odůvodňující poskytnutí dočasné ochrany, a jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně počítávala jako újmu vlastní.

67. Za klíčový (vedle zrušujícího rozsudku, jehož právními závěry je soud vázán) Městský soud pokládá rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, v němž Nejvyšší správní soud shrnuje situace, k nimž může při posuzování žádostí o poskytnutí dočasné ochrany dojít (bod 78). Konkrétně uvádí:

68. „Nejvyšší správní soud proto na závěr pro přehlednost shrnuje, že v budoucnu může při posuzování žádostí o poskytnutí dočasné ochrany dojít k několika situacím:

69. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána, aniž by osoba předtím požádala o pobytové oprávnění v jiném členském státě. Pokud tato osoba bude spadat pod čl. 2 Rozhodnutí Rady č. 2022/382, bude namíste dočasnou ochranu poskytnout a za tím účelem vydat povolení k pobytu.

70. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba podala žádost v jiném členském státě, avšak pobytové oprávnění v něm ještě neobdržela. V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.

71. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba již v minulosti obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě, avšak tímto oprávněním k okamžiku podání žádosti prokazatelně již nedisponuje (např. z důvodu, že bylo na žádost žadatele zrušeno). V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.

72. Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě a toto pobytové oprávnění je stále platné a trvá. Ani v takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat. Stěžovatel žadatele poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Pokud bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, stěžovatel ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění stěžovatel vydá držiteli dočasné ochrany oprávnění k pobytu. Naopak v případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve stěžovatel žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě. K tomu mu poskytne součinnost.

a. Jestliže žadatel učiní kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě doloží (například kopií

aktu učiněného vůči orgánům původního hostitelského státu), stěžovatel žádosti vyhově a vydá oprávnění k pobytu.

- b. Stěžovatel žádosti vyhově a vydá oprávnění k pobytu rovněž v situaci, kdy žadatel stěžovateli doloží, že učinil nezbytné kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě, avšak k jeho zániku dosud nedošlo z důvodu nečinnosti na straně orgánů tohoto členského státu. O této skutečnosti stěžovatel sám uvědomí orgány původního hostitelského státu a nebytné údaje vloží do informačního systému TPD.*
- c. Pokud žadatel v přiměřené lhůtě nedoloží, že učinil kroky směřující k ukončení pobytového oprávnění v původním hostitelském členském státě, stěžovatel žádost o poskytnutí dočasné ochrany zamítne.“ (zvýrazněno soudem).*

73. Řešená věc zjevně spadá pod poslední jmenovanou situaci (bod 72 tohoto rozsudku)

74. Městský soud posoudil žalobu následujícím způsobem.

75. Podle § 52 zákona č. 221/2003 Sb., *Osobě blízké cizince požívajícího dočasné ochrany, která není uvedena v § 51 odst. 2, může být uděleno z důvodu hodného zvláštního zřetele oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, za předpokladu, že spolu trvale žili v době, kdy došlo k událostem vedoucím k hromadnému přílivu vysídlených osob na území.*

Ad I. Nesprávné posouzení nepřijatelnosti

76. Žalobci namítají, že správní orgány nesprávně posoudily jejich žádosti jako nepřijatelné podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., a dále že Komise nesprávně setrvala na závěru o neudělení dočasné ochrany podle § 4 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců. Podle žalobců pouhá skutečnost, že dočasná ochrana byla již dříve udělena jiným členským státem EU, nemůže založit nepřijatelnost žádosti bez dalšího, a je nutné zohlednit unijní právní rámec, včetně možnosti sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany.

77. Soud shledal tuto námitku důvodnou.

78. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 11. 2025, čj. 22 Azs 248/2025-17, výslovně konstatoval, že požadavek § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. („Lex Ukrajina“), aby se na řízení o udělení dočasné ochrany obdobně použil zákon o pobytu cizinců, je obecný a nediferencuje, zda žádosti bude vyhověno nebo nikoliv. Konkrétně uvádí: „*žádost o nové posouzení důvodů podle § 180e zákona o pobytu cizinců představuje řádný opravný prostředek ve smyslu § 5 a § 68 písm. a) soudního řádu správního proti každému rozhodnutí o neudělení dočasné ochrany podle Lex Ukrajina. Pro účely procesního postupu není rozhodné, zda je žádost o dočasnou ochranu zamítnuta z důvodů stanovených v zákoně o dočasné ochraně, nebo zákoně o pobytu cizinců. Klíčové je, že se jedná o režim dočasné ochrany založený prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, na který reaguje na vnitrostátní úrovni právě úprava obsažená v Lex Ukrajina.*“

79. Z uvedeného plyne, že ve všech případech, v nichž žádost spadá do režimu Lex Ukrajina, musí být procesní režim jednotný; tento jednotný režim zahrnuje i prostředky nápravy, tedy žádost o nové posouzení důvodů podle § 180e zákona o pobytu cizinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

80. Nejvyšší správní soud výslovně odmítl možnost procesní diferenciaci mezi „řádným udělením DO“ a „neudělením z důvodu nepřijatelnosti“. V obou případech jde o jeden režim dočasné ochrany, založený unijním právem (Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382) a transponovaný Lex Ukrajina.
81. Z toho jednoznačně plyne, že rozhodnutí o neudělení dočasné ochrany — ať již odůvodněné nepřijatelností či jinými důvody — musí podléhat stejným procesním i hmotněprávním požadavkům.
82. Nejvyšší správní soud od jara 2025 systematicky judikuje, že čl. 11 směrnice 2001/55/ES se podle Prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 neuplatní, a tím odpadá právní základ pro automatické odmítnutí žádosti na základě její „příslušnosti“ jinému členskému státu. Závěry plynou zejména z rozsudků (ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42 (bod 78), a byly potvrzeny rovněž zrušujícím rozsudkem téhož soudu rozhodným pro nyníjší řízení.
83. Z těchto rozsudků vyplývá, že členské státy mají povinnost respektovat sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany, existence dočasné ochrany v jiném členském státě neumožňuje odmítnout žádost jako nepřijatelnou, přičemž správní orgán musí věcně posoudit, zda jsou splněny podmínky pro udělení dočasné ochrany.
84. Soudní dvůr EU v rozsudku C-753/23, *Krasiliva* (27. 2. 2025) konstatoval, že čl. 8 směrnice 2001/55/ES brání vnitrostátnímu pravidlu, které neumožňuje vydat povolení k pobytu žadateli o dočasnou ochranu jen proto, že již požádal o totéž v jiném členském státě.
85. Soud konstatuje, že správní orgány založily závěr o neudělení dočasné ochrany především na tom, že žalobci již požívají dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie – v projednávané věci v Nizozemsku. Ministerstvo vnitra toto skutečnosti podřadilo pod ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. o nepřijatelnosti žádosti, a Komise následně setrvala na tom, že existence dočasné ochrany v jiném členském státě představuje důvod k neudělení ochrany podle § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb.
86. Takový právní závěr však není udržitelný.
87. Z uvedené konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, jednoznačně vyplývá, že ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nelze aplikovat způsobem, který by vedl k automatickému odmítnutí či neudělení dočasné ochrany pouze na základě toho, že žadateli byla dočasná ochrana již dříve poskytnuta jiným členským státem. Nejvyšší správní soud přitom výslovně akcentoval, že čl. 11 směrnice 2001/55/ES byl v souvislosti s přijetím Prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 dočasně suspendován, a proto jej nelze použít jako právní základ pro odepření přístupu žadatelů k režimu dočasné ochrany v jiném členském státě.
88. Kromě toho se soud opírá i o právní názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2025, č. j. 22 Azs 248/2025-17, podle kterého je ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. třeba vykládat tak, že řízení o dočasné ochraně podléhá jednotnému procesnímu režimu, bez ohledu na to, zda žádosti bude vyhověno či nikoliv. Tento jednotný režim neumožňuje konstruovat zvláštní kategorii případů, v nichž by se účel a rozsah přezkumu správních orgánů omezoval či zužoval pouze proto, že žadatel již má pobytové oprávnění udělené jiným členským státem. Naopak, již samotný princip jednotnosti právní úpravy vyžaduje, aby každý žadatel požívající ochrany podle Lex Ukrajina byl posuzován

podle totožných kritérií a aby správní orgány vždy věcně přezkoumaly, zda splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb. a souvisejících ustanovení zákona č. 221/2003 Sb.

89. V projednávaném případě však Komise nevykonala věcné posouzení žádosti v rozsahu stanoveném zákonem a závaznou judikaturou. Ačkoliv v nynější době správně deklaruje, že výklad Ministerstva vnitra založený na § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu s unijním právem a se závazným výkladem soudů, fakticky na tomto důvodu neudělení ochrany nadále setrvala. Přes rozsáhlou argumentaci o neexistenci subjektivního práva žadatelů na sekundární pohyb Komise především nezohlednila, že vázanost právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) jí brání, aby setrvala na aplikaci právní normy v podobě, která byla soudní judikaturou označena za rozpornou s unijním právem.
90. Soud uzavírá, že správní orgány nesprávně kvalifikovaly žádosti žalobců jako nepřijatelné, respektive neudělily dočasnou ochranu z toho důvodu, že žalobci již požívají takové ochrany v jiném členském státě. Takový postup je v rozporu jak s unijní právní úpravou, tak s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Správní orgány proto byly povinny posoudit žádosti žalobců věcně, tj. podle kritérií stanovených v § 3 zákona č. 65/2022 Sb. a § 51 až 52 zákona č. 221/2003 Sb., nikoli odmítnout je s odkazem na dříve udělenou ochranu v Nizozemsku. Tento závěr správních orgánů proto soud hodnotí jako nezákonný.

Ad II. Sloučení rodiny a důvody hodné zvláštního zřetele (§ 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb.)

91. Soud se dále zabýval námitkou žalobců, že správní orgány nesprávně vyložily a aplikovaly ustanovení § 51 a § 52 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, a že jejich závěr o nesplnění podmínek pro udělení dočasné ochrany za účelem sloučení rodiny či z důvodů hodných zvláštního zřetele je nezákonný. Žalobci uvádějí, že Ministerstvo vnitra i Komise posuzovaly jejich případ formalisticky, nereflektovaly humanitární povahu institutu dočasné ochrany, opomněly nejlepší zájem nezletilého dítěte a nedostatečně přihlíděly k závaznému unijnímu právnímu rámci.
92. Soud této námitce přisvědčuje.
93. Ze správního spisu je zřejmé, že mezi žalobkyní Y. Y. a paní O. K. existuje úzký rodinný vztah matky a dcery, a že tato rodina před vypuknutím ozbrojeného konfliktu na Ukrajině žila ve společné domácnosti. Tato skutečnost je správními orgány nesporně akceptována a naplňuje první dvě podmínky § 52 zákona o dočasné ochraně, tedy že žalobkyně je osobou blízkou držiteli dočasné ochrany, a že spolu s ní v rozhodné době trvale žila.
94. Spornou se stala otázka, zda je naplněna třetí podmínka § 52 zákona, tedy existence důvodu hodného zvláštního zřetele. Podle názoru soudu však správní orgány tuto podmínku vyložily nepřiměřeně restriktivním způsobem, který je v rozporu jak s účelem zákona o dočasné ochraně, tak s čl. 15 směrnice 2001/55/ES, ukládajícím členským státům zachovávat celistvost rodiny a zajišťovat, aby se na členy téže rodiny neuplatňovaly rozdílné režimy ochrany. Současně správní orgány nerespektovaly požadavek čl. 15 odst. 4 této směrnice, podle něhož jsou zájmy nezletilého dítěte prvořadým hlediskem při rozhodování o sloučení rodiny.
95. Z podkladů žádosti jasně vyplývá, že paní O. K. trpí chronickým celoživotním onemocněním (diabetes), které nepochybně vyžaduje stabilní režim, pravidelný dohled a podporu. Správní orgány však tato tvrzení neověřily žádným odborným způsobem,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

nepřistoupily k vyžádání doplňujících lékařských zpráv ani jiných podkladů, a naopak samy bez odborné kvalifikace hodnotily, zda jde o onemocnění, které péči vyžaduje či nikoliv. Správní orgán nemůže nahrazovat odborné lékařské posouzení vlastním úsudkem, a pokud jsou tvrzeny zdravotní okolnosti, je povinen zajistit jejich odborné zhodnocení.

96. Rovněž pokud jde o zájmy nezletilého A. Y., správní orgány se omezily toliko na konstatování, že mu nebyl odepřen přístup ke vzdělání v Nizozemsku, aniž by posoudily, zda reálné podmínky jeho vzdělávání a sociální integrace odpovídají nejlepšímu zájmu dítěte, jak jej vyžaduje unijní právo. Ze správního spisu naopak vyplývá, že nezletilý dochází pouze na intenzivní jazykové kurzy, že nemůže navštěvovat běžnou základní školu, a že jeho vzdělávání je provázeno značnými logistickými a finančními nároky.
97. Soud dále uvádí, že správní orgány hodnotily jednotlivé tvrzené důvody izolovaně, aniž by je posoudily ve vzájemné souvislosti – tedy ve světle celkové rodinné situace, dynamiky přesídlení, humanitárních aspektů a psychologických dopadů oddělení rodiny. Takový přístup odporuje základnímu účelu dočasné ochrany, jímž je poskytnout osobám prchajícím před válkou rychlou, efektivní a humánní ochranu, včetně zachování jednoty rodiny a zajištění potřeb nezletilých dětí. Odůvodnění Komise v této části neodpovídá požadavkům na úplné a objektivní posouzení věci a zůstává ve značné míře formální.
98. Ze všech uvedených důvodů soud uzavírá, že Komise i Ministerstvo vnitra pochybily, pokud dospěly k závěru, že v projednávané věci nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele podle § 52 zákona o dočasné ochraně. Na základě nezjištěného či neúplně zjištěného skutkového stavu nelze takový závěr učinit. Výklad a aplikace tohoto ustanovení správními orgány byly nepřiměřeně restriktivní a nerespektovaly závazné principy unijního práva, zejména celistvost rodiny a nejlepší zájem dítěte. Tato žalobní námitka je proto opodstatněná.

Ad III. Nejlepší zájem dítěte a opomenutí jeho zjištění

99. Žalobci dále namítají, že správní orgány při posouzení žádosti nerespektovaly požadavek vyplývající z unijního práva i mezinárodních závazků České republiky, podle něhož jsou nejlepší zájmy nezletilého dítěte prvořadým hlediskem veškerého rozhodování, které se dítěte dotýká. Podle žalobců správní orgány tuto zásadu nerespektovaly, když se omezily na konstatování, že nezletilému A. nebyl odepřen přístup ke vzdělání, aniž by se zabývaly reálnými okolnostmi jeho vzdělávací situace, sociální integrace či jeho vlastním přáním pobývat se zbytkem rodiny v České republice.
100. Soud této námitce, jak již výše uvedl, přisvědčuje.
101. Ačkoli se správní orgány formálně zabývaly vzdělávací situací nezletilého A., jejich úvahy se omezily na pouhé konstatování, že dítě dochází do jazykových kurzů a že přístup ke vzdělání v Nizozemsku mu není odepřen. Správní orgány však již nezohlednily, zda takový přístup ke vzdělání odpovídá jeho skutečným potřebám, zda umožňuje přiměřenou sociální integraci, zda zohledňuje specifické situace dětí prchajících z války, ani se nezabývaly školní docházkou běžné úrovně. Nezkoumaly ani dopady tříleté jazykové izolace, značné dojezdové vzdálenosti či finanční náročnosti vzdělávání na rodinný a psychický život dítěte.
102. Jelikož městský soud dospěl k závěru, že napadená rozhodnutí jsou nezákonná, již se podrobněji nezabýval námitkou *ad IV. procesní pochybení*, neboť tato rozhodnutí ve světle uvedené argumentace nemohou obstát.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

103. Ze všech shora uvedených důvodů soud uzavírá, že napadené rozhodnutí Komise i jemu předcházející postup Ministerstva vnitra jsou zatíženy nesprávným právním posouzením věci.
104. Správní orgány vyložily a aplikovaly ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) a § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. způsobem, který je v rozporu s unijní právní úpravou dočasné ochrany, zejména s prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382, a nerespektovaly závazný právní názor Nejvyššího správního soudu o nemožnosti odmítat či neudělovat dočasnou ochranu pouze z důvodu jejího dřívějšího poskytnutí v jiném členském státě Evropské unie. Soud konstatuje, že správní orgány nebyly oprávněny opřít neudělení dočasné ochrany jen o existenci dočasné ochrany v Nizozemsku, aniž by věcně posoudily splnění podmínek pro její udělení podle § 3 zákona č. 65/2022 Sb. a § 51 až § 52 zákona o dočasné ochraně cizinců.
105. Současně soud shledal, že správní orgány pochybily i při výkladu a aplikaci ustanovení o sloučení rodiny a o důvodech hodných zvláštního zřetele. Jejich úvahy se omezily na úzce pojaté a formalistické hodnocení jednotlivých tvrzených skutečností, aniž by byly posouzeny v celkovém kontextu rodinné situace, přičemž opomněly, že unijní právní rámec ukládá členským státům povinnost chránit celistvost rodiny a zohlednit nejlepší zájem nezletilého dítěte jako prvořadé kritérium rozhodování. Správní orgány neprovedly potřebná skutková zjištění, nezajistily odborné podklady pro posouzení zdravotního stavu rodinné příslušnice žalobců a nezjistily názor nezletilého A., ačkoliv se jednalo o relevantní okolnost.
106. Za tohoto stavu soud uzavírá, že napadené rozhodnutí Komise nemůže obstát ve správním soudnictví. Soud je proto povinen podle § 78 odst. 1 s. ř. s. toto rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení, v němž je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V novém řízení žalovaná provede úplné a věcné posouzení žádostí žalobců v rozsahu stanoveném zákonem, především řádně zjistí skutkový stav, posoudí podmínky podle § 51 a § 52 zákona o dočasné ochraně cizinců v souladu s unijním právem a judikaturou Nejvyššího správního soudu a zohlední nejlepší zájem nezletilého dítěte.
107. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobci měli ve věci plný procesní úspěch, náleží jim proto náhrada nákladů řízení vůči žalované v plném rozsahu.
108. Náklady řízení představuje odměna za zastupování advokátem za tři společné úkony právní služby, a to převzetí a přípravu zastoupení, sepsání žaloby a sepsání repliky, přičemž sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon činí podle § 7 odst. 1 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu 4 620 Kč. Při zastupování více osob se však u společných úkonů uplatní snížení mimosmluvní odměny podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu. Za druhou zastupovanou osobu náleží odměna snížená o 20 %, za třetí o 40 % a za čtvrtou o 60 %. V projednávané věci šlo o zastoupení čtyř žalobců, takže za jeden úkon právní služby náleží zástupci žalobců:
- za první osobu 4 620 Kč,
 - za druhou osobu 3 696 Kč (80 %),
 - za třetí osobu 2 772 Kč (60 %),

- za čtvrtou osobu 1 848 Kč (40 %).

109. Celková výše mimosmluvní odměny za jeden úkon tak činí 12 936 Kč, za tři úkony poté 38 808 Kč.
110. K této částce se připočítává rovněž paušální náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč za každý úkon právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 1 350 Kč. Mezisoučet odměny a náhrad činí 40 158 Kč. Zástupce žalobců je plátcem DPH, proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. náhrada nákladů zvyšuje o částku odpovídající 21 % DPH, tj. o 8 433,18 Kč. Celková výše nákladů řízení, které je žalovaná povinna nahradit žalobcům, tak činí 48 591,18 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. březen 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.